

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2023. gada 14. decembrī*

Apelācija – Valsts atbalsts – Vides jomas stimulēšanas pasākums, ko Spānija veikusi par labu ogļu elektrostacijām – Lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru – Atcelšanas prasība

Apvienotajās lietās C-693/21 P un C-698/21 P

par divām apelācijas sūdzībām atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko attiecīgi 2021. gada 18. novembrī un 2021. gada 19. novembrī iesniegusi

EDP España SA, Oviedo [Oviedo] (Spānija), ko sākotnēji pārstāvēja *J. L. Buendía Sierra*, *A. Lamadrid de Pablo* un *V. Romero Algarra*, *abogados*, vēlāk – *A. Lamadrid de Pablo* un *V. Romero Algarra*, *abogados*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā C-693/21 P,

ko atbalsta

Endesa Generación SAU, Sevilja (Spānija), ko pārstāv *M. B. Barrantes Díaz*, *abogada*, un *M. Petite*, advokāts,

persona, kas iestājusies apelācijas tiesvedībā,

pārējās lietas dalībnieces:

Naturgy Energy Group SA, iepriekš – *Gas Natural SDG SA*, Madride (Spānija), ko pārstāv *J. Blanco Carol* un *F. E. González Díaz*, *abogados*,

prasītāja pirmajā instancē,

Eiropas Komisija, ko pārstāv *C.-M. Carrega*, *P. Němečková* un *D. Recchia*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

Generaciones Eléctricas Andalucía SLU, iepriekš – *Viesgo Producción SL*, Santander [Santander] (Spānija), ko pārstāv *L. De Pedro Martín* un *L. Ques Mena*, *abogados*,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

un

* Tiesvedības valoda – spāņu.

Naturgy Energy Group SA, iepriekš – *Gas Natural SDG SA*, Madride, ko pārstāv *J. Blanco Carol* un *F. E. González Díaz*, *abogados*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā C-698/21 P,

ko atbalsta

Endesa Generación SAU, Sevilja, ko pārstāv *M. B. Barrantes Díaz*, *abogada*, un *M. Petite*, *advokāts*,

persona, kas iestājusies apelācijas tiesvedībā,

pārējās lietas dalībnieces:

Eiropas Komisija, ko pārstāv *C.-M. Carrega*, *P. Němečková* un *D. Recchia*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

EDP España SA, Oviedo, ko sākotnēji pārstāvēja *J. L. Buendía Sierra*, *A. Lamadrid de Pablo* un *V. Romero Algarra*, *abogados*, vēlāk – *A. Lamadrid de Pablo* un *V. Romero Algarra*, *abogados*,

Generaciones Eléctricas Andalucía SLU, iepriekš – *Viesgo Producción SL*, Santandera, ko pārstāv *L. De Pedro Martín* un *L. Ques Mena*, *abogados*,

personas, kas iestājušās lietā pirmajā instancē,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *K. Likurgs* [*C. Lycourgos*], tiesneši *O. Spinjana-Matei* [*O. Spineanu-Matei*], *Ž. K. Bonišo* [*J.-C. Bonichot*] (referents), *S. Rodins* [*S. Rodin*] un *L. S. Rosi* [*L. S. Rossi*],

ģenerālvokāts: *Dž. Pitrucella* [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: *A. Kalots Eskobars* [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 13. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar šīm apelācijas sūdzībām *EDP España SA* (lieta C-693/21) un *Naturgy Energy Group SA* (lieta C-698/21) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2021. gada 8. septembra spriedumu *Naturgy Energy Group/Komisija* (T-328/18, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2021:548), ar kuru noraidīta atcelšanas prasība, ko *Naturgy Energy Group*, iepriekš – *Gas*

Natural SDG SA bija cēlusi par Komisijas Lēmumu C(2017) 7733 final (2017. gada 27. novembris) par valsts atbalstu SA.47912 (2017/NN) – Vides jomas stimulēšanas pasākums par labu ogļu elektrostacijām (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Padomes Regulas (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.), 4. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Ja [Eiropas] Komisija pēc sākotnējas izskatīšanas konstatē, ka ir neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tā nolemj sākt procedūras saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu [..].”

- 3 Šīs regulas 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Lēmumā sākt formālu izmeklēšanas procedūru rezumē attiecīgus faktiskus un tiesiskus jautājumus, tajā ir Komisijas sākotnējais izvērtējums par to, vai ierosinātajam pasākumam ir atbalsta iezīmes, kā arī izklāstīti iemesli, kas liek šaubīties par tā saderību ar iekšējo tirgu. Lēmums aicina attiecīgo dalībvalsti un citas ieinteresētās personas iesniegt piezīmes noteiktā termiņā, kas parasti nepārsniedz vienu mēnesi. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt noteikto termiņu.”

- 4 Minētās regulas 9. panta 1. un 2. punktā ir norādīts:

“1. Neskarot 10. pantu, formālo izmeklēšanas procedūru izbeidz ar lēmumu, kā tas paredzēts šā panta 2. līdz 5. punktā.

2. Ja Komisija konstatē, ka – attiecīgos gadījumos, pēc attiecīgās dalībvalsts veikta grozījuma – paziņotais pasākums nav atbalsts, [tā] nostiprina minēto konstatējumu ar lēmumu.”

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

- 5 No 1998. gada līdz 2007. gadam visas Spānijas elektroenerģijas ražošanas iekārtas neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas varēja saņemt atbalstu, ko sauca par “jaudas garantiju”, lai nodrošinātu elektroenerģijas sistēmas ražošanas jaudas izveidi un nepārtrauktību nolūkā sasniegt pietiekamu apgādes garantijas līmeni, izņemot elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kuras ražo elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem un uz kurām attiecās atsevišķs finanšu stimulš.
- 6 2007. gadā Spānijas likumdevējs rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministram piešķīra pilnvaras aizstāt jaudas garantiju ar finanšu stimulu ar nosaukumu “jaudas nodoklis”.
- 7 Šis lēmums tika īstenots ar 2007. gada 29. jūnija *Real Decreto 871/2007 por el que se ajustan las tarifas eléctricas a no 1 de julio de 2007* (Karaļa dekrēts 871/2007, ar ko pielāgo elektrības tarifus no 2007. gada 1. jūlija; 2007. gada 30. jūnija *BOE* Nr. 156, 28324. lpp.), kurā paredzēts, ka “jaudas nodoklis” stājas spēkā 2007. gada 1. oktobrī.

- 8 “Jaudas nodokļa” sistēma tika precizēta 2007. gada 27. septembra *Orden ITC/2794/2007, por la que se revisan las tarifas eléctricas a partir del 1 de octubre de 2007* (Rikojums ITC/2794/2007 par elektrības tarifu pārskatīšanu no 2007. gada 1. oktobra; 2007. gada 29. septembra *BOE* Nr. 234, 39690. lpp.; turpmāk tekstā – “Rikojums ITC/2794/2007”).
- 9 Šajā rīkojumā ir paredzēts “jaudas nodoklis”, kura mērķis tostarp ir veicināt ieguldījumus ražošanā. Šajā nolūkā tas ietver divus stimulējošus pasākumus, kas dod labumu ražošanas iekārtām, uz kurām attiecas parastais pussalas sistēmas režīms un kuru uzstādītā jauda pārsniedz vai atbilst 50 megavatiem (MW).
- 10 Pirmais stimulējošais pasākums attiecas uz ražotnēm, kuras nodotas ekspluatācijā pēc 1998. gada 1. janvāra un kuras darbojas mazāk nekā desmit gadus. Tā mērķis ir veicināt jaunu iekārtu būvniecību un efektīvu nodošanu ekspluatācijā, finansiāli kompensējot ieguldījumu izmaksas. Tā apmērs ir 20 000 EUR par MW gadā.
- 11 Otrais stimulējošais pasākums (turpmāk tekstā – “strīdus pasākums”), ko rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrs ir tiesīgs piešķirt, piemērojot Rikojuma ITC/2794/2007 III pielikuma 10. punktu, attiecas uz esošo iekārtu paplašināšanu vai citu būtisku pārveidošanu, kā arī uz ieguldījumiem jaunās prioritāro tehnoloģiju iekārtās, lai sasniegtu enerģētikas politikas un piegādes drošības mērķus.
- 12 Tā sistēma tika precizēta 2007. gada 28. decembra *Orden ITC/3860/2007, por la que se revisan las tarifas eléctricas a partir del 1 de enero de 2008* (Rikojums ITC/3860/2007 par elektrības tarifu pārskatīšanu no 2008. gada 1. janvāra; 2007. gada 29. decembra *BOE* Nr. 312, 53781. lpp.; turpmāk tekstā – “Rikojums ITC/3860/2007”).
- 13 No Rikojuma ITC/3860/2007 izriet, ka minētais pasākums var tikt piemērots tikai tām ogļu elektrostacijām, uz kurām attiecas Valsts plāns lielo sadedzināšanas iekārtu emisiju samazināšanai (turpmāk tekstā – “PNRE-GIC”), kas apstiprināts ar *Consejo de Ministros* (Ministru padome, Spānija) 2007. gada 7. decembra aktu.
- 14 Šīm elektrostacijām ir jābūt iekļautām tā sauktajā emisiju “burbulī”, kas paredzēts PNRE-GIC un nosaka vienam uzņēmumam atļautos emisiju daudzumus viena no tajā uzskaitītajiem iemesliem dēļ.
- 15 Turklāt ieguldījumiem ir jābūt apstiprinātiem pirms Rikojuma ITC/2794/2007 spēkā stāšanās dienas, proti, 2007. gada 1. oktobra, vai apstiprinājuma pieteikumam ir jābūt iesniegtam vismaz trīs mēnešus pirms šī datuma.
- 16 Strīdus pasākuma priekšrocības 2011. gadā tika attiecinātas arī uz ogļu elektrostacijām, kurās bija izdarīti ne tikai ieguldījumi sēra atdalīšanas iekārtās, bet arī citi “vides” ieguldījumi sēra oksīda emisiju samazināšanai, kas veikti pirms Rikojuma ITC/3860/2007 spēkā stāšanās dienas.
- 17 Ja šie nosacījumi ir izpildīti, desmit gadus no lēmuma, ar ko apstiprināts akts par subsidēto iekārtu nodošanu ekspluatācijā, pieņemšanas dienas, ogļu elektrostacijām ir tiesības uz finansiālu atbalstu, kura apmērs ir 8750 EUR par MW gadā.
- 18 2015. gada 29. aprīlī Eiropas Komisija sāka izmeklēšanu par valsts atbalstu jaudas mehānismu tirgū vienpadsmit dalībvalstīs, tostarp Spānijas Karalistē.

- 19 2017. gada 4. aprīlī pēc tās pabeigšanas Komisija paziņoja Spānijas iestādēm par izmeklēšanas sākšanu saistībā ar strīdus pasākumu.
- 20 2017. gada 27. novembrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar kuru tā sāka LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru.
- 21 Minētajā lēmumā Komisija norādīja, ka tā ir nonākusi pie sākotnēja secinājuma, ka strīdus pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu, un pauda šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu.

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 22 2018. gada 28. maijā ar Vispārējās tiesas kancelejā iesniegtu prasības pieteikumu *Naturgy Energy Group* – Spānijas uzņēmums, kura darbība tostarp ietver elektroenerģijas ražošanu, izmantojot ogļu elektrostacijas, lūdza atcelt apstrīdēto lēmumu.
- 23 *EDP España* un *Viesgo Producción SL* – divām Spānijas sabiedrībām, kas gūst labumu no strīdus pasākuma, tika atļauts iestāties lietā tā prasījumu atbalstam.
- 24 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa noraidīja atcelšanas prasību.
- 25 Pirmām kārtām, Vispārējā tiesa kā nepamatotu noraidīja pirmo pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi saistībā ar strīdus pasākuma selektīvo raksturu.
- 26 Pārsūdzētā sprieduma 60. punktā Vispārējā tiesa atgādināja, ka, piemērojot Regulu 2015/1589, lēmums par formālas izmeklēšanas procedūras sākšanu var tikt ierobežots ar to, ka tajā tiek vienīgi apkopoti atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, tiek iekļauts attiecīgā valsts pasākuma sākotnējais vērtējums, kura mērķis ir noteikt, vai tam ir atbalsta raksturs, un tiek izklāstīti iemesli, kas liek šaubīties par tā saderību ar iekšējo tirgu.
- 27 Pārsūdzētā sprieduma 61. punktā Vispārējā tiesa piebilda, ka Komisijai bija jāšak šī procedūra, ja pirmā pārbaude tai neļāva pārvarēt visas grūtības, kas radušās saistībā ar jautājumu, vai izvērtētais pasākums ir atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un vismaz tad, ja šajā pirmajā pārbaudē tā nevarēja gūt pārliecību, ka šis pasākums, pieņemot, ka tas ir valsts atbalsts, katrā ziņā ir saderīgs ar iekšējo tirgu.
- 28 Pārsūdzētā sprieduma 62. punktā Vispārējā tiesa atgādināja, ka lēmuma par procedūras sākšanu mērķis bija ļaut ieinteresētajām personām efektīvi piedalīties formālajā izmeklēšanas procedūrā. Turklāt tā precizēja, ka šajā lēmumā bija ietverti sākotnējie izvērtējumi un ka Komisijai šajā sākotnējā posmā nebija jānoskaidro visi iespējamie jautājumi.
- 29 Pārsūdzētā sprieduma 63. punktā Vispārējā tiesa piebilda, ka to, ka valsts pasākuma kvalificēšanai par valsts atbalstu šādā lēmumā obligāti ir pagaidu raksturs, apstiprina Regulas 2015/1589 9. panta 2. punkts, kurā paredzēts, ka formālās izmeklēšanas procedūras noslēgumā Komisija var konstatēt, ka pasākums nav atbalsts.
- 30 Pārsūdzētā sprieduma 64. un 65. punktā Vispārējā tiesa kā neiedarbīgus noraidīja prasītājas argumentus saistībā ar lietām, kurās pasludināts 2017. gada 20. decembra spriedums *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal*/Komisija (C-70/16 P, EU:C:2017:1002), kā arī 2016. gada

21. decembra spriedums Komisija/*Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971), pamatojoties uz to, ka pirmais minētais spriedums attiecās uz lēmumu izbeigt formālo izmeklēšanas procedūru un otrs spriedums neattiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanas pārbaudi.

- 31 Pārsūdzētā sprieduma 73. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma raksturu, tā formulējumu, saturu, pieņemšanas kontekstu un visas nozīmīgās tiesību normas, *Naturgy Energy Group*, lai gan pamatojumam saistībā ar strīdus pasākuma selektīvo raksturu ir kopsavilkuma veids, ir varējusi saprast iemeslus, kuru dēļ Komisija sākotnēji uzskatīja, ka tas šķiet selektīvs, jo ar to tika piešķirtas priekšrocības noteiktām ogļu elektrostacijām salīdzinājumā ar citām vai salīdzinājumā ar elektrostacijām, kas ražo elektroenerģiju, izmantojot citas tehnoloģijas. Tā precizēja, ka šis konstatējums izriet arī no apstrīdētā lēmuma 30. punkta, kurā, pat ja tas nav daļa no strīdus pasākuma selektīvā rakstura pamatojuma, ir norādīts, ka šī pasākuma labuma guvēji konkurē ar citiem elektroenerģijas ražotājiem.
- 32 Pārsūdzētā sprieduma 74. punktā Vispārējā tiesa noraidīja *Naturgy Energy Group* argumentu, saskaņā ar kuru Komisija esot pārkāpusi pienākumu norādīt pamatojumu, nepaskaidrodama, vai ar strīdus pasākumu tiek dota priekšrocība konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētai ražošanai salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas ir salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā, ņemot vērā ar šo pasākumu sasniedzamo mērķi. Šajā pašā punktā tā uzsvēra, ka tad, ja visos apstākļos iepriekšējās izskatīšanas stadijā, kas ir ietverta lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras sākšanu, būtu noteikts pienākums norādīt pamatojumu attiecībā uz situāciju salīdzināmību, tas varētu izrādīties priekšlaicīgi un varētu iepriekš noteikt secinājumus, kuri izdarāmi no šīs procedūras iznākuma.
- 33 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 81. punktā Vispārējā tiesa pirmo pamatu noraidīja kā nepamatotu.
- 34 Otrām kārtām, Vispārējā tiesa kā nepamatotu noraidīja arī otro pamatu par LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu attiecībā uz strīdus pasākuma selektivitāti, kā arī – līdz ar to – prasību kopumā.
- 35 Visbeidzot, Vispārējā tiesa piesprieda *Naturgy Energy Group* segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus, un arī piesprieda *Viesgo Producción* un *EDP España* segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi apelācijas tiesvedībā

- 36 Ar attiecīgajām apelācijas sūdzībām lietās C-693/21 P un C-698/21 P *EDP España* un *Naturgy Energy Group*, kas tiesvedībā pirmajā instancē bija respektīvi persona, kas iestājusies lietā, un prasītāja, lūdz Tiesu atcelt gan pārsūdzēto spriedumu, gan apstrīdēto lēmumu. *EDP España* turklāt lūdz piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radīšies tiesvedībā Tiesā, un *Naturgy Energy Group* lūdz piespriest tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.
- 37 Lietās C-693/21 P un C-698/21 P Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzības un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, savukārt *Generaciones Eléctricas Andalucía SLU*, agrāk *Viesgo Producción*, persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē, lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

- 38 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2022. gada 31. maija rīkojumu *EDP España/Naturgy Energy Group* un Komisija (C-693/21 P, EU:C:2022:415), kā arī 2022. gada 31. maija rīkojumu *Naturgy Energy Group/Komisija* (C-698/21 P, EU:C:2022:417) *Endesa Generación SAU* tika atļauts iestāties lietā apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumu atbalstam. Ar iestāšanās rakstu lietā C-698/21 P tā lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 39 Ar 2023. gada 31. janvāra rīkojumu lietas C-693/21 P un C-698/21 P tika apvienotas mutvārdu procesam un sprieduma taisīšanai.

Par apelācijas sūdzībām

Par pirmajiem pamatiem attiecībā uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi saistībā ar strīdus pasākuma selektīvo raksturu

Lietas dalībnieku argumenti

- 40 Ar pirmajiem pamatiem, kuriem ir trīs daļas, *EDP España* un *Naturgy Energy Group* norāda, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini noraidījusi kā nepamatotu *Naturgy Energy Group* pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi saistībā ar strīdus pasākuma selektīvo raksturu.
- 41 Pirmo pamatu pirmajās daļās tās apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 64. un 65. punktā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot principus, kas izriet no 2016. gada 21. decembra sprieduma Komisija/*Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971) un 2017. gada 20. decembra sprieduma *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal/Komisija* (C-70/16 P, EU:C:2017:1002).
- 42 Tās uzskata, ka prasības attiecībā uz Komisijas lēmumu pamatojumu ir vienas un tās pašas neatkarīgi no tā, vai runa ir par lēmumu sākt vai izbeigt oficiālo izmeklēšanas procedūru. Tādējādi principi, kas izriet no 2017. gada 20. decembra sprieduma *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal/Komisija* (C-70/16 P, EU:C:2017:1002), neesot nozīmīgi tikai attiecībā uz lēmumiem par procedūras izbeigšanu.
- 43 Pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 65. punktā, Tiesa 2016. gada 21. decembra spriedumā Komisija/*Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971) turklāt esot lēmusi par pienākumu norādīt pamatojumu saistībā ar pasākuma selektīvo raksturu.
- 44 Ar pirmo pamatu otrajām daļām apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 66. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi principus, kas izriet no 2016. gada 10. marta sprieduma *HeidelbergCement/Komisija* (C-247/14 P, EU:C:2016:149) un 2014. gada 16. oktobra sprieduma *Alcoa Trasformazioni/Komisija* (T-177/10, EU:T:2014:897), uzskatīdama, ka tiesību akta pieņemšanas konteksts ļauj “labot” tās pamatojuma “īso, nenoteikto un vispārīgo raksturu”.
- 45 Pienākuma norādīt pamatojumu mērķis esot ļaut adresātam uzzināt lēmuma pamatojumu un kompetentajai tiesai – veikt pārbaudi, tādējādi pretēji tam, kas izriet no pārsūdzētā sprieduma 72. punkta, apstrīdētā lēmuma 28. punkta pamatojums esot acīmredzami nepietiekams.

- 46 Pārsūdzētā sprieduma 73. punktā atzinusi, ka Komisijas argumentācijai par strīdus pasākuma selektīvo raksturu ir “kopsavilkuma” raksturs, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 66. punktā esot mēģinājusi to labot, atsaucoties uz kontekstu, kādā *Naturgy Energy Group* veic savas darbības, kā arī uz tās prasības pieteikumā pirmajā instancē iekļauto informāciju.
- 47 Turklāt pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 74. punktā, tas, ka apstrīdētais lēmums ir lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru, neatbrīvojot Komisiju no pienākuma veikt salīdzināmības analīzi, lai novērtētu selektivitātes kritēriju.
- 48 Esot jāņem vērā arī formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanas tiesiskās sekas, kas attiecībā uz personām, kuras gūst labumu no pasākuma, kas ir šīs procedūras priekšmets, atgādinātas 2016. gada 21. decembra sprieduma Komisija/*Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971) 28. punktā.
- 49 Visbeidzot, pirmo pamatu trešajās daļās apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 68.–73. punktā Vispārējā tiesa tāpat nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, atzīdama apstrīdētā lēmuma pamatojuma “kopsavilkuma” raksturu, vienlaikus mēģinot to “rekonstruēt”. Turklāt un katrā ziņā apstrīdētā lēmuma 30. punktam, uz kuru Vispārējā tiesa ir atsaukusies pārsūdzētā sprieduma 73. punktā, neesot nozīmes, lai izskaidrotu pasākuma selektīvo raksturu.
- 50 *Generaciones Eléctricas Andalucía*, kas lietās C-693/21 P un C-698/21 P iestājusies prasītāju prasījumu atbalstam, izvirza līdzīgus argumentus.
- 51 Komisija uzskata, ka lietās C-693/21 P un C-698/21 P izvirzītais pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.
- 52 Tā apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 59.–63. punktā Vispārējā tiesa, nepieļaujot tiesību kļūdu, ir atgādinājusi ar pienākumu norādīt pamatojumu saistītās prasības un ka pēc tam, it īpaši pārsūdzētā sprieduma 64. un 66.–77. punktā, tā ir pamatoti noraidījusi prasītājas un personu, kas iestājušās lietā pirmajā instancē, argumentus par nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz strīdus pasākuma selektīvo raksturu.
- 53 Tā piebilst, ka, lai 2017. gada 20. decembra spriedumā *Comunidad Autónoma de Galicia un Retegal*/Komisija (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) nospriestu, ka nav izpildīts pienākums norādīt pamatojumu, Tiesa ir balstījusies uz apstākli, pirmkārt, ka minētajā lietā aplūkotajā lēmumā nav nevienas norādes, kas ļautu saprast attiecīgā pasākuma selektīvo raksturu, un, otrkārt, ka selektivitāte nevar izrietēt tikai no precizējuma, saskaņā ar kuru pārbaudāmais pasākums ir piemērojams tikai vienai darbības nozarei. Komisija uzskata, ka situācija šajā lietā ir atšķirīga, jo, lai pamatotu strīdus pasākuma selektivitāti, tā ir balstījusies uz apstākli, ka no šī pasākuma labumu gūst tikai noteiktas termoelektrostacijas, kurās kā galvenais kurināmais tiek izmantotas ogles. Turklāt un katrā ziņā šajā spriedumā Tiesai neesot bijis jāņem vērā formālas izmeklēšanas procedūras sākšanas īpašais konteksts.
- 54 Komisija arī apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 66. punktā Vispārējā tiesa nav kļūdaini interpretējusi un piemērojusi 2016. gada 10. marta spriedumu *HeidelbergCement*/Komisija (C-247/14 P, EU:C:2016:149) un 2014. gada 16. oktobra spriedumu *Alcoa Trasformazioni* /Komisija (T-177/10, EU:T:2014:897), jo tā ir vienīgi konstatējusi, ka apstrīdētais lēmums ir ticis pieņemts prasītājam pirmajā instancē labi zināmajā kontekstā.

- 55 Attiecībā uz argumentu, ka Vispārējā tiesa esot mēģinājusi labot faktu, ka pamatojumam ir kopsavilkuma raksturs, balstīdamās uz kontekstu un to, ka prasītājam bija zināms piemērojamais tiesiskais regulējums, Komisija norāda, ka atšķirībā no 2016. gada 10. marta spriedumā *HeidelbergCement/Komisija* (C-247/14 P, EU:C:2016:149) aplūkotā tiesību akta pamatojuma apstrīdētā lēmuma pamatojums nav ne vispārīgs, ne ļoti īss.
- 56 Komisija piebilst, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums var būt īss, ja ieinteresētās personas spēj saprast iemeslus, kuru dēļ Komisija sākotnēji ir uzskatījusi, ka strīdus pasākums ir selektīvs un ka Vispārējā tiesa var veikt tiesiskuma pārbaudi. Tā pamatojas it īpaši uz Regulas 2015/1589 6. panta 1. punktu.
- 57 Attiecībā uz apgalvoto argumentācijas neesamību par strīdus pasākuma selektivitāti Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 75. punktā esot pamatoti norādījusi: prasītāja ir sapratusi, ka Komisija bija konstatējusi, ka pasākums tiek piešķirts tikai ogļu elektrostacijām, izslēdzot elektrostacijas, kas izmanto citas tehnoloģijas. Runājot par nelabvēlīgajām tiesiskajām sekām, ko formālas izmeklēšanas procedūras sākšana rada pasākuma, kas ir izpildes procesā, labuma guvējiem, tās šajā gadījumā esot hipotētiskas.
- 58 Par apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 73. punktā balstīdamās uz apstrīdētā lēmuma rindkopām, kurām nav obligāti jābūt ietvertām tajā šī lēmuma daļā, kas veltīta selektivitātes analīzei, Komisija norāda, ka šajā punktā izklāstītais konstatējums ir kalpojis vienīgi tam, lai apstiprinātu tās analīzi.
- 59 Turklāt un katrā ziņā pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanas priekšnosacījums neesot tas, ka Komisijas lēmumiem būtu jāatbilst konkrētai struktūrai, un, kā uzskata šī iestāde, pietiek ar to, ka lietas dalībniekiem ir iespēja zināt iemeslus, ar kuriem ir pamatots attiecīgais lēmums.
- 60 Esot svarīgi arī ņemt vērā dažādus lēmuma elementus un izvērtēt tā saturu “kopumā” (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, Komisija/Spānija u.c., C-128/16 P, EU:C:2018:591, 93. punkts).

Tiesas vērtējums

- 61 Saskaņā ar iedibināto judikatūru LESD 296. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīga tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir izdevusi tiesību aktu, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā Eiropas Savienības tiesa varētu veikt savu pārbaudi. Pamatojuma norādīšanas prasība ir izvērtējama, ņemot vērā visus attiecīgās lietas apstākļus, it īpaši attiecīgā akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un interesi saņemt paskaidrojumus, kas var būt akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu precizēti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas LESD 296. panta prasības, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šī panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (spriedums, 2016. gada 10. marts, *HeidelbergCement/Komisija*, C-247/14 P, EU:C:2016:149, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 62 Attiecībā uz Komisijas lēmumu sākt formālu izmeklēšanas procedūru ir jāatgādina, ka Regulas 2015/1589 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka šādā lēmumā tiek rezumēti attiecīgi faktiski un tiesiski jautājumi, tas ietver Komisijas “sākotnējo izvērtējumu” par to, vai valsts pasākumam ir atbalsta iezīmes, kā arī ir izklāstīti iemesli, kas liek šaubīties par tā saderību ar iekšējo tirgu.

- 63 Turklāt, kā Vispārējā tiesa pamatoti ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 63. punktā, valsts pasākuma kvalificēšanas šādā lēmumā par valsts atbalstu pagaidu raksturu apstiprina Regulas 2015/1589 9. panta 2. punkts, kurā paredzēts, ka formālas izmeklēšanas procedūras noslēgumā Komisija var konstatēt, ka šis pasākums nav atbalsts.
- 64 Tomēr, kā izriet no šīs regulas 4. panta 4. punkta, lēmumā sākt formālu izmeklēšanas procedūru Komisija – kaut arī tikai provizoriski – konstatē izvērtētā pasākuma kvalificēšanu par valsts atbalstu un šaubu esamību par tā saderību ar iekšējo tirgu.
- 65 Turklāt šis lēmums rada autonomas tiesiskās sekas, it īpaši attiecībā uz izvērtējama pasākuma apturēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 24. oktobris, *Deutsche Post*/Komisija, C-77/12 P, EU:C:2013:695, 53. punkts un tajā minētā judikatūra). Valsts tiesām ir jāatturas pieņemt lēmumus, kas ir pretrunā šādam Komisijas lēmumam, pat ja tam ir pagaidu raksturs. Līdz ar to šīm tiesām ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai izdarītu secinājumus no pienākuma apturēt attiecīgā pasākuma izpildi iespējama pārkāpuma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 41. un 42. punkts).
- 66 Visbeidzot, ir jāņem vērā arī tas, ka saskaņā ar Regulas 2015/1589 6. panta 1. punktu formāla izmeklēšanas procedūra ļauj attiecīgajai dalībvalstij un citām ieinteresētajām personām iesniegt savus apsvērumus par Komisijas veikto analīzi.
- 67 No tā izriet, ka, pat ja Komisijas analīzei ir pagaidu raksturs, šai iestādei tomēr ir skaidri un nepārprotami jānorāda iemesli, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka attiecīgais pasākums var būt valsts atbalsts.
- 68 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 64. punktā veiktajā Vispārējās tiesas analizē, saskaņā ar kuru *Naturgy Energy Group* un personu, kas iestājušās lietā pirmajā instancē, argumenti par pienākuma norādīt apstrīdētā lēmuma pamatojumu neizpildi, kas ir balstīti uz lietu, kurā tika pasludināts 2017. gada 20. decembra spriedums *Comunidad Autónoma de Galicia un Retegal* /Komisija (C-70/16 P, EU:C:2017:1002), ir neiedarbīgi tikai tādēļ, ka šī lieta attiecās uz Komisijas lēmumu izbeigt formālo izmeklēšanas procedūru, ir pieļauta tiesību kļūda.
- 69 Šajā ziņā Tiesas judikatūra par pienākumu norādīt pamatojumu lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras izbeigšanu principā nevar tikt uzskatīta par tādu, kurai nav nozīmes attiecībā uz lēmumu par šīs procedūras sākšanu.
- 70 Turklāt Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu pārsūdzētā sprieduma 74. punktā, nospriežot, ka Komisijai nav bijis pienākuma pat ūsumā izklāstīt iemeslus, kuru dēļ ar strīdus pasākumu tika dota priekšrocība konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētai ražošanai salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas atrodas salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā, it īpaši tā iemesla dēļ, ka tad, ja visos apstākļos lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras sākšanu ietvertās sākotnējās analīzes posmā būtu jānorāda pamatojums saistībā ar situāciju salīdzināmību, tas varētu izrādīties priekšlaicīgs.
- 71 Proti, jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka pasākums, no kura labumu gūst tikai viena darbības nozare vai daļa no šīs nozares uzņēmumiem, ne vienmēr ir selektīvs un tas tā ir tikai tad, ja konkrētā tiesiskā regulējuma ietvaros tas rada priekšrocību noteiktiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem no citām nozarēm vai tās pašas nozares, kuri, ņemot vērā šī regulējuma mērķi, ir faktiski un juridiski salīdzināmā situācijā (šajā nozīmē skat. spriedumus,

2016. gada 21. decembris, Komisija/*Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 58. punkts, kā arī 2017. gada 20. decembris, *Comunidad Autónoma de Galicia* un *Retegal*/Komisija, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, 61. punkts).

- 72 No iepriekš minētā izriet, ka tad, ja Komisija, lai nolemtu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru, uzskata, ka pasākums ir selektīvs, tai – pat ja tikai īsumā – ir jāprecizē iemesli, kuru dēļ tā uzskata, ka konkrētajā tiesiskajā regulējumā šis pasākums rada priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā šī regulējuma mērķi, ir faktiski un juridiski salīdzināmā situācijā.
- 73 Tomēr no pārsūdzētā sprieduma 72. un 73. punkta, uz kuriem ir paredzēta atsauce tā 74. punktā, nekādi neizriet, ka Komisija būtu izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ *PNRE-GIC* ietvertās ogļu elektrostacijas, kuras gūst labumu no strīdus pasākuma, ir faktiski un juridiski salīdzināmā situācijā ar citām elektrostacijām, kuras negūst labumu no šī pasākuma, ņemot vērā ar to sasniedzamo mērķi.
- 74 Proti, pārsūdzētā sprieduma 72. punktā Vispārējā tiesa ir vienīgi konstatējusi, ka apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka uz *PNRE-GIC* ietvertajām ogļu elektrostacijām strīdus pasākums attiecas ekskluzīvi, lai uzskatītu, ka tā 28. punktā ietvertais jēdziens “ekskluzīvi” ļauj nošķirt *PNRE-GIC* iekļautās ogļu elektrostacijas no elektrostacijām, kurās tiek izmantotas citas tehnoloģijas, vai no elektrostacijām, kas nav iekļautas šajā plānā.
- 75 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 73. punktā Vispārējā tiesa vispārīgi atsaucās uz apstrīdētā lēmuma raksturu, tā formulējumu, saturu, tā pieņemšanas kontekstu un visām atbilstošajām tiesību normām, lai uzskatītu, ka, neraugoties uz pamatojuma attiecībā uz strīdus pasākuma selektīvo raksturu, ko tā pati atzinusi par tādu, kas ir “kopsavilkuma” veida, prasītāja varējusi saprast iemeslus, kuru dēļ Komisija sākotnēji bija uzskatījusi, ka strīdus pasākums šķiet selektīvs.
- 76 Ir jānorāda, ka, lai gan tajā pašā punktā Vispārējā tiesa, lai pamatotu savu analīzi, ir atsaukusies arī uz apstrīdētā lēmuma 30. punktu, kurā minēts, ka starp pasākuma labuma guvējiem un citiem elektroenerģijas ražotājiem ir konkurences attiecības, šis apstāklis arī nav pietiekams, lai juridiski pietiekami izskaidrotu situāciju salīdzināmību starp elektrostacijām, kuras gūst labumu no strīdus pasākuma, un tām, kuras no tā negūst labumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, Komisija/*Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 59. punkts).
- 77 Jāpiebilst – lai gan, lai novērtētu lēmuma pamatojumu, ir jāpārbauda tā saturs kopumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, Komisija/Spānija u.c., C-128/16 P, EU:C:2018:591, 93. punkts), šāda pārbaude nevar labot to, ka nav nekādu norāžu par situāciju salīdzināmību, kā tas ir šajā lietā, starp elektrostacijām, kuras gūst labumu no strīdus pasākuma, un tām, kuras no tā negūst labumu.
- 78 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāapmierina apelācijas sūdzības iesniedzēju pirmie pamati lietās C-693/21 P un C-698/21 P.
- 79 Tādējādi, nepastāvot nepieciešamībai analizēt otros pamatus, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējas savu respektīvo apelācijas sūdzību pamatojumam ir izvirzījušas pakārtoti un kuri attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu attiecībā uz selektivitātes kritēriju, pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

Par prasību Vispārējā tiesā

- 80 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja strīds ir izskatāmā stāvoklī.
- 81 Tā tas ir šajā lietā, jo par pirmajā instancē celtās prasības pamatiem, ar kuriem tiek lūgts atcelt apstrīdēto lēmumu, Vispārējā tiesā ir notikušas uz sacīkstes principu balstītas debates un to izvērtēšanai nav jāveic nekādi papildu procesa organizatoriskie vai pierādījumu savākšanas pasākumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 16. marts, Komisija u.c./*Pharmaceutical Works Polpharma*, no C-438/21 P līdz C-440/21 P, EU:C:2023:213, 98. punkts).
- 82 Šajā ziņā jānorāda, ka šī sprieduma 61.–67. punktā izklāstīto iemeslu dēļ lēmumā sākt formālu izmeklēšanas procedūru Komisijai saskaņā ar LESD 296. pantu ir skaidri un nepārprotami jānorāda iemesli, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka attiecīgais pasākums var būt valsts atbalsts. Kā izklāstīts šī sprieduma 72. punktā, ja šī iestāde uzskata, ka pasākums ir selektīvs, tai – pat ja tikai īsumā – ir jāprecizē iemesli, kuru dēļ tā uzskata, ka konkrētajā tiesiskajā regulējumā šis pasākums rada priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas, ņemot vērā šī regulējuma mērķi, ir faktiski un juridiski salīdzināmā situācijā.
- 83 Pietiek norādīt, ka šajā lietā šī sprieduma 73.–77. punktā minēto iemeslu dēļ Komisija nav ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu, kas tai ir noteikts LESD 296. pantā, jo tā nav izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ strīdus pasākums dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētai ražošanai salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas ir salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā, un līdz ar to tam esot selektīvs raksturs.
- 84 Tādējādi ir jāapmierina *Naturgy Energy Group* pirmajā instancē celtās prasības pirmais pamats un jāatceļ apstrīdētais lēmums; šīs prasības otrais pamats nav jāizvērtē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 85 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 86 Kā noteikts minētā Reglamenta 138. panta 1. punktā, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā šajās lietās Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs un *Naturgy Energy Group* un *EDP España* ir prasījušas piespriezt tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, Komisijai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt *Naturgy Energy Group* tiesāšanās izdevumus pirmajā instancē un Tiesā un *EDP España* – tiesāšanās izdevumus Tiesā.
- 87 Reglamenta 184. panta 4. punktā ir noteikts – ja persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē, pati nav iesniegusi apelācijas sūdzību, tai var piespriezt atlīdzināt apelācijas tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus vienīgi tad, ja tā piedalījies Tiesā notiekošās tiesvedības rakstveida vai mutvārdu daļā. Ja šī persona piedalās tiesvedībā, Tiesa var nolemt, ka tā savus tiesāšanās izdevumus sedz pati. Saskaņā ar šiem noteikumiem *Generaciones Eléctricas Andalucía*, persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē un kas ir piedalījies tiesvedībā Tiesā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

88 Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 3. punktu, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša Reglamenta 184. panta 1. punktu, Tiesa var nolemt, ka persona, kas iestājusies lietā un kas nav minētā reglamenta 140. panta 1. un 2. punktā minētā persona, savus tiesāšanās izdevumus sedz pati. Atbilstoši šiem noteikumiem *Endesa Generación*, persona, kas iestājusies lietās C-693/21 P un C-698/21 P, savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2021. gada 8. septembra spriedumu *Naturgy Energy Group*/Komisija (T-328/18, EU:T:2021:548).**
- 2) **Atcelt Komisijas Lēmumu C(2017) 7733 final (2017. gada 27. novembris) par valsts atbalstu SA.47912 (2017/NN) – Vides jomas stimulēšanas pasākums par labu ogļu elektrostacijām.**
- 3) **Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina *Naturgy Energy Group SA* tiesāšanās izdevumus, kas saistīti gan ar tiesvedību pirmajā instancē lietā T-328/18, gan ar tiesvedību apelācijas instancē lietās C-693/21 P un C-698/21 P, un *EDP España SA* tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar tās apelāciju lietā C-693/21 P.**
- 4) ***Generaciones Eléctricas Andalucía SLU* savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.**
- 5) ***Endesa Generación SAU* savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.**

[Paraksti]